

Information om enskilt vatten

Enskilt vatten betyder att fastigheten har en egen lösning för dricksvatten, vanligtvis genom en bergborrad brunn eller avsaltningsanläggning. Fastighetsägaren ansvarar för skötsel av brunn/anläggning samt ansvarar för att vattenkvaliteten undersöks.

Egen brunn

En brunn måste skötas och underhållas för att vattnet ska fortsätta att vara bra år efter år.

Även andra delar i vattenledningssystemet, till exempel hydrofortank och eventuella partikelfilter, behöver tillsyn och rengöring.

En grävd brunn bör kontrolleras minst en gång om året, helst på våren. Kontrollera att brunnslocket är tätt så att inte regn, snö eller insekter och möss kommer in. Locket ska helst vara av betong. Se till att inte brunnsringarna hamnat ur läge. Brunnen måste hållas tät så att inte ytligt grundvatten tränger in och förorenar vattnet. Pumpa ur brunnen och rengör den minst en gång vart femte år. Tänk på att också desinfektera brunnen i samband med att du rengör eller reparerar den.

Har du en borrarad brunn bör du anlita en expert som rengör borrhålet. Detta bör du göra var 10 - 15:e år.

Om du har en nedstigningsbrunn, kontrollera den minst en gång om året, helst på våren. Låt inte smältvatten och regnvatten samla sig i nedstigningsbrunnen och rinna ner i borrhålet. Det är viktigt att inte avrinningen från nedstigningsbrunnen är sammankopplat med avloppet. Sätt ett finmaskigt metallnät över foderröret, så att inte möss och insekter kan falla ner i vattnet.

Vill du borra en ny brunn, måste du ansöka om miljögranskning hos ÅMHM.

Provtagning

ÅMHM (Ålands miljö- och hälsomyndighet) rekommenderar att du årligen tar prov på ditt brunnsvatten för bakteriologisk analys. Vart tredje till femte år bör du även göra en fysikalisk-kemisk analys.

Har ni små barn, eller väntar någon i hushållet barn, är det extra viktigt att brunnsvattnet kontrolleras. Barn är mycket känsligare än vuxna och kan reagera fast ni själva inte gör det.

Ska du köpa ett hus med egen brunn är det bra att kontrollera vattnets kvalitet innan köp. Ett dåligt dricksvatten räknas inte som ett dolt fel, utan ingår i den egna undersökningsskyldigheten vid ett husköp.

Det finns flera anledningar till att brunnsvattnet får förhöjda halter av bakterier. Är brunnen otät kan smältvatten eller ytligt grundvatten läcka in och förorena vattnet. Om vattnet har för dålig omsättning blir kvaliteten ofta sämre. Dessa problem kan många gånger avhjälpas med enkla lösningar.

En fysikalisk-kemisk analys visar bland annat om vattnet innehåller ämnen som kan påverka vattenledningarna eller om det innehåller skadliga halter av något ämne. Genom att titta på den

kemiska sammansättningen går det ofta att utreda varför ett vatten är missfärgat eller har avvikande smak och lukt.

Har du borrat brunn kan det också vara bra att kontrollera radonhalten.

Är vattenkvaliteten dålig kan du behöva installera ett filter för att rena vattnet.

Avsaltningsanläggning

De flesta avsaltningsanläggningar idag använder havsvatten som råvatten och tekniken som används är huvudsakligen omvänd osmos (RO-teknik).

Membranbaserad avsaltning kan förenklat delas upp i fem steg:

1. Intag av råvatten
2. Förbehandling
3. Avskiljning av salter
4. Efterbehandling
5. Bortskaffande av saltkoncentratet (rejekt)

Ett råvattenintag bör placeras på tillräckligt djup för att minska risken för upptag av alger, organiskt material och partiklar som kan orsaka beläggningar på förfilter och membran. Rekommenderat djup varierar mellan 5 och 15 meter beroende på råvattenkällan. Desto djupare och svalare råvatten desto bättre.

Provtagning

Att regelbundet ta prov och analysera sitt dricksvatten ger en bra översikt. Det är mycket värdefullt att ha en serie prover, till exempel ett prov per år, som referens om vattnets kvalitet skulle förändras. Vid den regelbundna provtagningen bör dricksvattnet analyseras både vad gäller kemiska och fysikaliska samt mikrobiologiska parametrar som vi så kallad normal analys. Eftersom det avsaltade vattnet är ett producerat dricksvatten hamnar det lite utanför det normala. Följande parametrar föreslås att analyseras:

- Alkalinitet
- Klorid
- Mikroorganismer
- pH

Om du märker av att råvattnets temperatur ökar kan det finnas skäl att analysera med avseende på algtoxin. Detsamma gäller vid algblomning. Tillverkaren av avsaltningsanläggningen bör kunna svara på hur du bör övervaka din vattenkvalitet.